

AFSNIT 1 – Et fælles børnesyn er afgørende - Inspiration til rammesætning af arbejdet med inddragelse på kommunalt niveau

ANONYM BØRNE- OG UNGERÅDGIVER: I princippet, hvis vi var en ideel verden, og hvis tiden var til det og alt det her - så kunne det være fedt at snakke med barnet. Det er der ingen tvivl om. Det er jo det, vi er her for. Det er jo også for at snakke med ungerne.

Der er ingen tvivl om, at det ville være det bedste.

ABB: Det her er et citat fra en børne- og ungerådgiver, der til dagligt arbejder med sagsbehandling i forhold til børn og unge med handicap. Børn og unge, der ifølge både lovgivning og konventioner, har ret til at blive inddraget i egen sag, som alle andre børn og unge også har.

Men hvordan sikrer man, på kommunalt niveau, at skabe de rette rammer for arbejdet med inddragelse?

Og hvorfor er det herunder vigtigt at arbejde med et fælles børnesyn?

Det får du inspiration til i det her første afsnit af Børnesyn og Børneinddragelse. En podcast, som er produceret for Social- og Boligstyrelsen, i regi af Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv.

Og i afsnittet medvirker socialrådgiver og lektor på Socialrådgiveruddannelsen, Berit Juel Christoffersen, der til dagligt forsker i netop inddragelse.

Mit navn er Astrid Bruun Bonnén, og vi begynder afsnittet med at få svar på, hvorfor arbejdet med inddragelse skal rammesættes i kommunen.

BJC: Det er vigtigt, at arbejdet med inddragelse af børn og unge med handicap bliver rammesat på et kommunalt niveau, fordi det er et område, som kan være både svært for den enkelte socialrådgiver og tidskrævende for dem.

Og det er selvfølgelig rigtig vigtigt, at man så i kommunerne får sat den her retning for det.

Og man kan sige, at retning handler jo i høj grad om det her med, at man som kommune får det på den strategiske dagsorden.

Hvordan er det, man forventer, at socialrådgiverne arbejder med inddragelse, og hvordan er det, de løser deres opgaver med inddragelse?

Og en stor del af det, er det her med at få et fælles børnesyn.

Og det fælles børnesyn, hvis jeg lige skal prøve at sige noget om det, jamen så handler det jo i høj grad om det her med, hvordan er det, vi forstår børn. Børnesyn ændrer sig over tid.

Hvis vi skal prøve at kigge på bare sådan 50-60 år siden, jamen så var det jo helt almindeligt, at vi havde tanker om, at børn de skal ses, men ikke høres. Og der kan man sige, der har vi med tiden bevæget os over imod det her med, at vi ser børnene som kompetente aktører i deres eget liv, og at de har ret til indflydelse på deres eget liv.

Og det, der er vigtigt at forstå, når vi taler om børnesyn, jamen så handler det om, at det ene børnesyn ikke afløser det andet, men at de ligesom lever side om side.

Og det betyder altså, at når man prøver at kigge på de her børnesyn, jamen så vil der være en dobbelthed i den måde, vi ser børnene på, den måde, vi ser børneopdragelse, den måde, vi ser inddragelse af børn.

Og det betyder, at når vi begynder at snakke om det, f.eks. i professionelle sammenhænge, jamen så vil der være uenigheder omkring, der vil være dobbelthed i de dialoger, men der vil også hos den enkelte, måske mere ubevidst, være sådan en ambivalens eller usikkerhed i forhold til, hvordan skal jeg konkret inddrage det her barn?

Fordi man kan sige, at det her børnesyn også ofte er noget, som er mere ubevidst hos den enkelte.

Så det er rigtig vigtigt, at man begynder at få sat rammen for et fælles børnesyn og arbejder med at inddrage det i praksis.

ABB: Et fælles børnesyn i kommunen er altså med til at sætte retningen for, hvordan rådgiverne skal arbejde med inddragelsen af børnene og de unge.

Barnets lov, som gælder fra januar 2024, afspejler også et børnesyn, hvor børn skal ses i deres egen ret, og hvor deres stemme får større betydning i sagsbehandlingen.

BJC: Barnets lov, som kommer i januar 2024. Der har man et børnesyn, som peger i retning af at se børnene som kompetente aktører i eget liv, og som har ret til inddragelse i forhold, der vedrører dem.

Og det har man også, selvom man er et barn med handicap.

En anden ting, der er ved barnets lov, det er også, at man i langt højere grad ser inddragelse som en proces.

Og det kan måske i høj grad komme de her børn med handicaps til gode, fordi man kan jo godt være bekymret for som socialrådgiver, det er også noget af det, de siger: "Jamen, er det godt for barnet bare at møde mig én gang?"

Og hvis man i højere grad i lovgivningen også understreger, at inddragelse er en proces, så tror jeg også på, at det hjælper til at tænke mere kreativt i forhold til de her børn.

Og måske også åbner et rum for, at man i organisationen ikke tænker det som én børnesamtale, men ser det som en proces, som socialrådgiveren kontinuerligt skal bruge tid og kræfter på.

ABB: Og det fælles børnesyn og de fælles rammer i kommunen har ikke kun betydning i selve organisationen.

Det har også stor betydning for den enkelte rådgiver i det daglige arbejde med inddragelse.

BJC: De fælles retningslinjer på ledelsesniveau vil betyde, at man som socialrådgiver oplever et dagligt fokus på børnenes inddragelse.

Man oplever at have et rum, hvor man faktisk kan drøfte den tvivl og den usikkerhed, man kan have i forhold til inddragelse af børnene.

Man oplever, at der bliver fulgt op på, om vi inddrager børnene. Og man også får fokus på, hvordan er det vi vægter børnenes perspektiv i de afgørelser, vi så laver?

Så man kan sige, frem for at have nogle, nogle gange, lidt usynlige børn, så kommer børnene frem, og man kan sige, der er en rød tråd igennem sagsbehandlingen, hvor vi inddrager børnene og hvor vi anvender deres perspektiv, selvfølgelig med passende vægt, i de afgørelser, vi også træffer.

ABB: Et fælles børnesyn og fælles rammer har også stor betydning for dem, det hele handler om, nemlig børnene og de unge selv.

Og spørger man dem, så er der også flere grunde til, at de gerne vil inddrages i egen sag. Det er tydeligt, efter Berit Juel Christoffersen, sammen med sin kollega i projektet "Styrket Inddragelse", har spurgt en række børn og unge om deres syn på inddragelse.

BJC: Altså det, de unge siger i forhold til, hvorfor de gerne vil inddrages, det har de faktisk nogle rigtig gode perspektiver på. De siger, jamen det er faktisk fordi, at så er der en mulighed for, at socialrådgiveren kan forklare dem nogle af de ting, som de måske har svært ved at forstå.

De sagde også, at de gerne vil inddrages, fordi det var vigtigt for dem, at socialrådgiveren så dem selv.

Der var en pige, der sagde det her med: "Jamen, hvordan kan man træffe beslutninger eller arbejde med mennesker, uden nogensinde at have mødt personen?".

Og den tredje grund, de fremhævede på tværs: Det handlede om tryghed.

Der var en dreng, der sagde, at tryghed er 60 procent af det hele, og det handlede for ham om det der med at møde det menneske, som skal træffe nogle beslutninger for ham. Det betyder noget.

ABB: Og med inspiration fra de unge synspunkter, så slutter vi afsnittet med nogle gode råd til det videre arbejde med at skabe fælles rammer og et fælles børnesyn.

BJC: Når man skal arbejde med rammesætningen på et kommunalt niveau, er det først og fremmest vigtigt, at man har fokus på det her fælles mindset.

Altså et fælles børnesyn, hvor man dels på et overordnet niveau får italesat: Hvad er det for et børnesyn, vi har i vores kommune?

Men at man også har fokus på: Hvordan er det, vi får det implementeret i det daglige arbejde?

Hvordan er det, man som leder eller som faglig koordinator kan understøtte det her?

Og det kan man jo ved at stille spørgsmål, der giver anledning til refleksioner.

Det kan man ved at understøtte, at socialrådgiverne har fokus på, at inddragelse er noget forskelligt i de forskellige faser og har forskelligt formål

Og det kan man ved også at have blik for, at børnesyn kan man jo godt have fælles i én kommune, i én forvaltningsenhed, men at vi jo også skal både have samarbejdspartner og forældre med på det her mindset, før den her inddragelse kan lykkes.

Hvordan man konkret kan gribe det an i kommunerne, tænker jeg, vil være noget med at have en åbenhed for drøftelserne. Altså f.eks. have en temadag, hvor vi sætter fokus på børnesyn og børn med handicap.

Og får, sammen, lavet et fælles børnesyn, fordi man er nødt til at få alle niveauer med i afdelingen og få alle tunet ind på det her fælles mindset, for at kunne få det her til at leve ud i virkeligheden og i hverdagen.

ABB: Det var første afsnit af børnesyn og børneinddragelse.

I de næste to afsnit, som du kan finde på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside, samt der, hvor du normalt lytter til podcast. Der får du viden og gode råd til, hvordan du som børne- og ungerådgiver styrker arbejdet med inddragelse.

Og det er både, når det kommer til det enkelte barn, men også i samarbejdet med forældrene.

Og i podcastbeskrivelsen til det her afsnit, der finder du et handlingsspørgsmål og et refleksionsspørgsmål, som kan bruges som afsæt til det videre arbejde med at skabe fælles rammer og et fælles børnesyn på kommunal plan.

Børnesyn og Børneinddragelse er produceret af GoLittle Creative for Social- og Boligstyrelsen i regi af Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv.

Musik og lyddesign er lavet af Thomas Banke Brenneche.

Og interviews og tilrettelæggelse, det står jeg for, og mit navn, det er Astrid Bruun Bonnén.

